

РІШЕННЯ № 31

«Про притягнення до дисциплінарної відповідальності та про зупинення права на заняття адвокатською діяльністю»

22 жовтня 2018 року

м. Кропивницький

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури Кіровоградської області у складі дисциплінарної палати - голови палати Квашука О.Д., секретаря палати – Павліченка О.І., членів палати – Бравермана В.О., Ларіна А.С., Майнард Н.О., Нікішова Г.І., Шолух С.Г. та Кричуна Ю.А., який не брав участі у голосуванні на підставі абз. 2 ч. 2 ст. 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», розглянувши у відкритому засіданні дисциплінарну справу стосовно адвоката **ОСОБА_1** (свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № <...> від <...> 1994 р., видане на підставі рішення КДКА Кіровоградської області № <...> від <...> 1993 р., згідно із ЄРАУ - має адресу робочого місця: 27000, Кіровоградська область <...>), -

ВСТАНОВИЛА:

15.08.2018 р. до КДКА Кіровоградської області надійшла заява **ОСОБА_2** на дії адвоката **ОСОБА_1** як захисника у кримінальному провадженні № 12018120140000168 від 27.03.2018 р. за частиною третьою статті 187 Кримінального кодексу України.

Рішенням дисциплінарної палати № 26 від 5 жовтня 2018 року стосовно адвоката **ОСОБА_1** порушена дисциплінарна справа за ознаками дисциплінарного проступку, що передбачений пунктами 3, 5 частини другої статті 34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Адвокат не скористався своїм правом взяти участь у засіданні дисциплінарної палати, надати свої пояснення чи заперечення. Про місце, дату та час розгляду дисциплінарної справи повідомлений завчасно і належним чином, тому відповідно до абзацу 4 частини другої статті 40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі – Закон № 5076-VI) справа розглядається за наявними у ній матеріалами.

Дослідивши на основі відомостей, наявних у матеріалах справи, обставини оскаржуваної поведінки адвоката, дисциплінарна палата встановила наступне.

Заявник стверджує, що адвокат **ОСОБА_1** не вчинив дій, передбачених законом, для забезпечення прав та законних інтересів підзахисного, ввів клієнта в оману, повідомивши неправдиву інформацію щодо розгляду його клопотання про виклик свідків захисту, відмовився оскаржувати в апеляційному порядку ухвалу слідчого судді Вільшанського районного суду Кіровоградської області про продовження строку тримання підозрюваного під вартою. Вважає, що адвокат порушив його право на захист та діяв в інтересах органів досудового слідства.

Адвокат **ОСОБА_1** надав письмові пояснення, у яких зазначив, що право на захист **ОСОБА_2** не порушував, не схиляв його до самообмови, не вмовляв визнати свою вину, навпаки рекомендував відмовитись від дачі свідчень; будь-яких клопотань чи скарг на його адресу від підзахисного не надходило. Не вбачає підстав стверджувати, що він сприяв слідству у фальсифікації доказів вини підзахисного. Адвокат також повідомив, що він рекомендував підозрюваному всі клопотання направляти на його адресу, з тим, щоб мати можливість контролювати результати їх розгляду. Згодом **ОСОБА_2** у телефонному режимі попросив адвоката з'ясувати у слідчого, якими є результати розгляду поданого ним клопотання. На звернення адвоката до слідчого останнім повідомлено, що клопотання підозрюваного задоволене, про що було повідомлено **ОСОБА_2**, але 26.07.2018 р. адвокат з'ясував, що у матеріалах провадження міститься постанова слідчого про відмову у задоволенні клопотання, яку **ОСОБА_2** не отримував. Стосовно доводів про факт не подання апеляційної скарги на ухвалу слідчого судді про продовження строку тримання під вартою, адвокат зазначив, що він фізично не встигав подати апеляційну скаргу і тому домовився з підзахисним, що останній сам подасть таку скаргу до апеляційного суду. 06.08.2018 р. відбулося засідання апеляційного суду за участі захисника, на якому останній підтримав апеляційну скаргу підзахисного та навів суду свої доводи на користь апеляційної скарги.

Під час розгляду дисциплінарної справи встановлено, що слідчим відділом Добровеличківського ВП Новоукраїнського ВП ГУНП в Кіровоградській області проводилося досудове розслідування у кримінальному провадженні № 12018120140000168 від 27.03.2018 р. за ознаками злочину, передбаченого частиною третьою статті 187 Кримінального кодексу України.

24 травня 2018 року заявнику було повідомлено про підозру у вчиненні зазначеного злочину. У той же день на підставі доручення Регіонального центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги № 999 до участі у провадженні як захисник підозрюваного був залучений адвокат **ОСОБА_2**

Ухвалою слідчого судді Добровеличківського районного суду Кіровоградської області від 24.05.2018 р. за результатами розгляду клопотання слідчого відносно заявника обрано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

10 червня 2018 року заявник подав слідчому клопотання про допит свідків, які за його твердженням, можуть підтвердити факт перебування на час вчинення інкримінованого діяння на території м. Курахове Донецької області. Як пояснив заявник, він повідомив адвокату **ОСОБА_1** про подання такого клопотання, попросивши з'ясувати результати його розгляду. Адвокат даний факт підтвердив, але повідомив, що звернувся до слідчого, який пояснив, що клопотання підозрюваного задовольнив, а про результати допиту повідомить адвокату додатково. Отриману від слідчого інформацію, як стверджує адвокат, він передав заявнику.

26 липня 2018 року о 18 год. 45 хв. **ОСОБА_2** було повідомлено про нову підозру, після чого у період часу: 18 год. 47 хв. – 18 год. 55 хв. за участю адвоката **ОСОБА_1** було проведено допит підозрюваного. Як вбачається із пояснень адвоката, саме 26 липня 2018 року він виявив зазначену постанову слідчого про відмову в задоволенні клопотання **ОСОБА_2**, не уточнивши, за яких обставин він про неї дізнався. При цьому, до своїх письмових пояснень адвокат приєднав примірники (в оригіналі) підписаних слідчим постанови про відмову в задоволенні клопотання, датованої 7 червня 2018 року, та повідомлення, адресованого підозрюваному **ОСОБА_2**, від 22.06.2018 р. за № 1975/129-2018 про відхилення його клопотання, що засвідчує факт вручення слідчим вказаних документів адвокату.

26 липня 2018 року адвокат ознайомився із матеріалами досудового розслідування. У той же день прокурором затверджено обвинувальний акт у даному кримінальному провадженні, копію якого вручено адвокату.

Крім того, встановлено, що ухвалою слідчого судді Вільшанського районного суду Кіровоградської області від 20.07.2018 р. підозрюваному **ОСОБА_2** продовжено строк запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою до трьох місяців. У ході розгляду клопотання слідчого підозрюваний заявив про те, що він вину не визнає, показань суду не надав. Захисник **ОСОБА_1** заперечував проти задоволення клопотання у зв'язку із його необґрунтованістю. Просив застосувати відносно підзахисного більш м'який запобіжний захід у вигляді цілодобового домашнього арешту, проте на вказану ухвалу апеляційну скаргу не подав. Взяв участь в апеляційному розгляді скарги підзахисного.

У своїх письмових поясненнях адвокат зазначив, що він фізично не встигав подати таку скаргу, не вказуючи при цьому будь-яких конкретних обставин, які перешкождали йому ініціювати апеляційний розгляд.

Згідно із наявними матеріалами заявник двічі заявляв клопотання про заміну захисника **ОСОБА_1**, мотивоване вчиненням останнім дій, спрямованих на погіршення його процесуального становища. Такі клопотання були подані: слідчому СВ Добровеличківського ВП (27.05.2018 р.) та Апеляційному суду Кіровоградської області під час розгляду за скаргою заявника на ухвалу слідчого судді Вільшанського районного суду Кіровоградської області від 20.07.2018 р. про продовження строку тримання під вартою (06.08.2018 р.). У задоволенні цих клопотань заявнику було відмовлено, і адвокат **ОСОБА_1** продовжив здійснення захисту підозрюваного, у тому числі під час розгляду справи судом у першій інстанції.

Надаючи оцінку поведінці адвоката у контексті доводів заявника про неналежне виконання ним професійних обов'язків, дисциплінарна палата виходить із наступного.

Згідно із пунктами 1, 6 частини першої статті 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (далі - Закон № 5076-VI) під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися правил адвокатської етики, виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством та договором про надання правової допомоги. Адвокату забороняється відмовлятися від надання правової допомоги, крім випадків, установлених законом (пункт 4 частини другої статті 21).

Відповідно до частини першої статті 47 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) захисник зобов'язаний використовувати засоби захисту, передбачені цим Кодексом та іншими законами України, з метою забезпечення дотримання прав, свобод і законних інтересів підозрюваного,

обвинуваченого та з'ясування обставин, які спростовують підозру чи обвинувачення, пом'якшують чи виключають кримінальну відповідальність підозрюваного, обвинуваченого.

Частиною другою статті 11 Правил адвокатської етики, затвердженими Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017 р. (далі – Правила адвокатської етики), визначено, що адвокат зобов'язаний надавати професійну правничу (правову) допомогу клієнту, здійснювати його захист та представництво компетентно і добросовісно, що передбачає знання відповідних норм права, наявність необхідного досвіду їх застосування, досконалість у врахуванні всіх обставин, що стосуються доручення клієнта та можливих правових наслідків його виконання.

Відповідно до статті 27 Правил адвокатської етики кожному дорученню, незалежно від розміру обумовленого гонорару, адвокат повинен приділяти розумно необхідну для успішного виконання увагу. При виконанні доручення адвокат зобов'язаний використати всі розумно необхідні і доступні йому законні засоби для надання ефективної професійної (правничої) допомоги клієнту, здійснення його захисту або представництва.

Адвокат зобов'язаний інформувати клієнта про його законні права та обов'язки. Адвокат повинен з розумною періодичністю інформувати клієнта про хід та результати виконання доручення і своєчасно відповідати на запити клієнта про стан його справи. Інформація має подаватися клієнту в обсязі, достатньому для того, щоб він міг приймати обґрунтовані рішення стосовно суті свого доручення та його виконання (стаття 26 Правил адвокатської етики).

За змістом частин п'ятої-шостої статті 8 Правил адвокатської етики адвокат, який надає безоплатну вторинну правову допомогу на підставі доручення органу (установи) з надання безоплатної вторинної правової допомоги, зобов'язаний виходити із пріоритету інтересів особи, якій йому доручено надавати правову допомогу, перед своїми власними інтересами та інтересами інших осіб.

У даній справі дисциплінарна палата встановила порушення адвокатом **ОСОБА_1** вимог наведених нормативно-правових приписів, вчинені за наступних обставин.

Отримавши від підзахисного, який перебуває під вартою, інформацію про те, що 10 червня 2018 року ним заявлено клопотання про допит свідків захисту на підтвердження свого алібі, неналежно виконуючи свої професійні обов'язки, адвокат **ОСОБА_1** не вжив необхідних і доступних йому засобів до ефективного захисту прав клієнта та спростування підозри у вчиненні злочину. Зокрема, обмежившись усною розмовою із слідчим, адвокат упродовж досудового розслідування не направив органу досудового розслідування жодної заяви чи клопотання з приводу результатів розгляду клопотання свого клієнта із метою оскарження можливої бездіяльності слідчого чи подання власного клопотання про проведення відповідних процесуальних дій для підтвердження обставин, повідомлених клієнтом на свій захист.

При цьому, адвокат залишив без уваги ту обставину, що у період часу з 10 червня 2018 року до 26 липня 2018 року будь-яких повідомлень від слідчого про результати розгляду клопотання ні адвокат, ні підозрюваний не отримували, а відповідно статті 220 КПК клопотання сторони захисту про виконання процесуальних дій слідчий, прокурор зобов'язані розглянути в строк не більше трьох днів з моменту подання і задовольнити їх за наявності відповідних підстав, про що повідомити особу, яка заявила клопотання. Бездіяльність адвоката унеможливила отримання підзахисним, що перебуває під вартою, об'єктивної та важливої з точки зору позиції

захисту інформації про хід виконання доручення і виконані слідчим процесуальні дії у зв'язку із поданим клопотанням.

Унаслідок неналежного виконання адвокатом своїх професійних обов'язків, процесуальне рішення слідчого, яке вочевидь суперечило інтересам та правовій позиції підзахисного у справі, не було оскаржене відповідно до положень статті 303 КПК України.

Крім того, дізнавшись про факт відмови у задоволенні клопотання свого підзахисного та отримавши примірник відповідної постанови слідчого, датованої 7 червня 2018 року, адвокат не вжив заходів до інформування клієнта та узгодження з ним дій з подальшого виконання доручення, не заявив будь-яких клопотань про проведення процесуальних дій як до, так і під час ознайомлення із матеріалами досудового розслідування у порядку статті 290 КПК України та не оскаржив зазначену постанову слідчого в установленому КПК України порядку. Замість цього одразу після повідомлення підозрюваному нової підозри та його допиту, що завершився о 18 годині 55 хвилин 26 липня 2018 року, адвокат ознайомився із матеріалами досудового розслідування та отримав копію обвинувального акту, затвердженого прокурором у той самий день.

Дисциплінарною палатою також встановлено, що адвокат не подав апеляційної скарги на ухвалу слідчого судді Вільшанського районного суду Кіровоградської області від 20.07.2018 р. про продовження строку запобіжного заходу і, разом із тим, не надав підзахисному правової допомоги щодо її підготовки, чим порушив свої обов'язки з надання особі ефективної професійної (правничої) допомоги.

Така поведінка адвоката як захисника у кримінальному провадженні у контексті зазначених фактів не відповідає вимогам КПК України, Закону № 5076-VI і Правил адвокатської етики, що на думку дисциплінарної палати створило об'єктивні передумови для неодноразових клопотань підзахисного про заміну призначеного йому захисника і оскарження дій адвоката до КДКА Кіровоградської області.

За результатами розгляду справи дисциплінарна палата дійшла переконання, що адвокат за наведених обставин неналежно виконав свої професійні обов'язки, передбачені пунктами 1, 6 частини першої статті 21 Закону № 5076-VI, частини першої статті 47 КПК України і статей 11, 26, 27 Правил адвокатської етики щодо добросовісного надання правничої допомоги, використання всіх розумно необхідних і доступних законних засобів для надання ефективної правничої допомоги, інформування клієнта про хід та результати виконання його доручення, обов'язки вжиття засобів захисту з метою забезпечення дотримання прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого та з'ясування обставин, які спростовують підозру чи обвинувачення, пом'якшують чи виключають кримінальну відповідальність підозрюваного.

Отже, у поведінці адвоката **ОСОБА_1** дисциплінарна палата вбачає склад дисциплінарного проступку, передбаченого пунктами 3, 5 частини другої статті 34 Закону № 5076-VI (порушення правил адвокатської етики та неналежне виконання своїх професійних обов'язків) та, з урахуванням встановлених фактів, кваліфікує поведінку адвоката як грубе одноразове порушення правил адвокатської етики.

З огляду на викладені обставини та на підставі пункту 3 частини другої статті 31 Закону № 5076-VI дисциплінарна палата приходиться до висновку про правомірність застосування, співмірного характеру вчиненого проступку, стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю строком на три місяці.

Керуючись частиною другою статті 31, статтями 37, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», дисциплінарна палата

ВИРІШИЛА:

1. Притягнути до дисциплінарної відповідальності адвоката **ОСОБА_1** (свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № <...> від <...> 1994 р., видане на підставі рішення КДКА Кіровоградської області № <...> 1 від <...> 1993 р., згідно із ЄРАУ - має адресу робочого місця: 27000, Кіровоградська область, <...>), та застосувати до нього дисциплінарне стягнення у вигляді **зупинення права на заняття адвокатською діяльністю строком на три місяці.**

2. Зупинити право на заняття адвокатською діяльністю адвоката **ОСОБА_1** (свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю № <...> від <...> 1994 р., видане на підставі рішення КДКА Кіровоградської області № <...> від <...> 1993 р., згідно із ЄРАУ - має адресу робочого місця: 27000, Кіровоградська область, <...>) **строком на три місяці, тобто до 22 січня 2019 року.**

Відповідно до частини першої статті 42 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» рішення у дисциплінарній справі може бути оскаржено адвокатом чи особою, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката, протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

**Голова КДКА
Кіровоградської області**

О.І. Волосян

Голова дисциплінарної палати

О.Д. Квашук

Секретар палати

О.І. Павліченко